

Jouw pensioen met de Arizona-regering

Hieronder schetsen we de pensioenbesparingsplannen van minister Jan Jambon zoals die nu voorliggen. Let op, de maatregelen zijn nog niet 100% definitief. Over een aantal belangrijke 'details' moet de federale regering nog knopen doorhakken: de al dan niet gelijkstelling van ziekteperioden voor de pensioenmalus, de aanname van het eerste loopbaanjaar voor het vervroegd pensioen en of moederschapsrust al dan niet meetelt voor dat vervroegd pensioen.

Laat je stem horen op 14 oktober in Brussel De drie vakbonden en het maatschappelijk middenveld verzetten zich tegen de sociale afbraak van de Arizona-regering. Hoe talrijker we zijn, hoe groter de kans op bijsturingen!

PENSIOENBESPARING-JAMBON: WELKE IMPACT OP JE PENSIOENDATUM?

Wat is je vroegste pensioendatum?

Je vroegste pensioendatum is de datum waarop je aan de voorwaarden voor het vervroegd pensioen voldoet of waarop je de wettelijke pensioenleeftijd bereikt. De wettelijke pensioendatum is de leeftijd waarop iedereen zijn wettelijk pensioen kan opnemen, onafhankelijk van het aantal loopbaanjaren op de teller en zonder risico op de pensioenmalus. Voor wie geboren is in 1964 en later bedraagt die wettelijke pensioenleeftijd 67 jaar.

Welke impact hebben de plannen van Jambon op je pensioendatum?

De pensioenbesparing-Jambon brengt 3 grote veranderingen met zich mee:

1. Wie vanaf 2026 zijn pensioen voor de wettelijke pensioenleeftijd opneemt, riskeert een Jambon-malus van 2%, 4% of 5% per jaar vervroeging ten opzichte van de pensioenleeftijd. Enkel wie voldoet aan de zogenaamde 'werkvoorwaarde' van 35 'effectieve' jaren (met elk jaar minstens 156 gewerkte dagen) én 7.020 'effectief' gewerkte dagen (= gemiddeld 45 jaar halftijds) kan nog met vervroegd pensioen zonder malus.
2. Voor de toegang tot het vervroegd pensioen wijzigt de definitie van een 'loopbaanjaar'. Waar vandaag 104 gewerkte of gelijkgestelde dagen (=4 voltijds equivalente maanden) volstaan om een jaar te laten meetellen voor het vervroegd pensioen wordt dat vanaf 2027 156 gewerkte of gelijkgestelde dagen (=6 voltijds equivalente maanden). Belangrijk,

de nieuwe definitie geldt ook voor loopbaanjaren uit het verleden. Minister Jambon wijzigt dus de regels en cours de route.

3. Vanaf 2027 komt er nieuwe toegangspoort tot het vervroegd pensioen na 42 'effectieve' loopbaanjaren. Elk jaar moet je daarbij wel 234 gewerkte dagen (= 9 voltijds equivalente maanden) kunnen bewijzen. Enkel dagen tijdelijke werkloosheid worden daarbij gelijkgesteld aan gewerkte dagen. Moederschapsrust, geboorteverlof en ouderschapsverlof tellen voor de nieuwe toegangspoort niet als gewerkte dagen (zie verder).

Wie in 2025 of 2026 aan de voorwaarden voor het vervroegd pensioen voldoet, maar besluit door te werken, behoudt in 2027 en later zijn recht op vervroegd pensioen volgens de 'oude' regels.

Naast de bovenstaande 'hervormingen' die gelden voor de drie pensioenstelsels, plant minister Jambon nog enkele specifieke maatregelen voor de publieke sector:

1. De specifieke pensioenleeftijden voor militairen (in de meeste gevallen 56 jaar) en treinbestuurders/begeleiders NMBS (vanaf 55 jaar, maar onder strenge voorwaarden) verdwijnen.
2. Voor vastbenoemden met een preferentiële loopbaanbreuk verdwijnt de zogenaamde 'verhogingscoëfficiënt' waardoor ze ongeveer twee jaar langer moeten werken. Enkel onderwijzend personeel en wie valt onder de notie 'actieve diensten' behouden nog een klein voordeel voor het vervroegd pensioen.

Welke percentage Jambonmalus riskeer je bij vervroegd pensioen?

Het percentage van de pensioenmalus hangt af van het geboortjaar:

- Geboortjaar 1961-1965: 2% malus per jaar;
- Geboortjaar 1966-1974: 4% malus per jaar;
- Geboortjaar 1975 en later: 5% malus per jaar.

Ter illustratie, wie geboren is in 1966 en op 62 jaar of 5 jaar voor de pensioenleeftijd met pensioen gaat, riskeert bij vervroegd pensioen een malus van 20% of 5x4%. Dat wil zeggen dat voor de hele duurtijd van het pensioen het bedrag met 20% wordt verlaagd. Wie voldoet aan de 'werkvoorwaarde' is bij vervroegd pensioen vrijgesteld van de malus.

Wie aan de slag blijft na de wettelijke pensioenleeftijd en voldoet aan de 'werkvoorwaarde', kan een procentuele bonus opbouwen. Ook die bonus hangt af van het geboortjaar:

- Geboortjaar 1962 en eerder: 2% bonus per jaar;
- Geboortjaar 1963-1972: 4% bonus per jaar;
- Geboortjaar 1973 en later: 5% bonus per jaar.

Welke verschillen tussen huidige en toekomstige regels vervroegd pensioen?

De onderstaande tabel schetst het verschil tussen de **huidige** en toekomstige regels voor het vervroegd pensioen. Let op, terwijl de regels voor het vervroegd pensioen pas in 2027 ingaan, treedt de Jambonmalus al in januari 2026 in voege!

Tabel: Huidige vs. nieuwe toegangsvoorwaarden vervroegd pensioen

Leeftijd	Ingangsjaar pensioen	Loopbaanvoorwaarde	Voorwaarde per kalenderjaar	Pensioenmalus?
60	Huidige regels	44 jaar loopbaan	104 gewerkte of gelijkgestelde dagen	Geen malus bij vervoegd pensioen
	Nieuwe regels (vanaf 2027)	44 jaar loopbaan OF 42 jaar 'effectieve' tewerkstelling	156 gewerkte of gelijkgestelde dagen 234 gewerkte dagen	Indien geen 35 gewerkte jaren (156 dagen/jaar) EN 7020 gewerkte dagen Automatisch vrijgesteld
61-62	Huidige regels	43 jaar loopbaan	104 gewerkte of gelijkgestelde dagen	Geen malus bij vervoegd pensioen
	Nieuwe regels (vanaf 2027)	43 jaar loopbaan OF 42 jaar 'effectieve' tewerkstelling	156 gewerkte of gelijkgestelde dagen 234 gewerkte dagen	Indien geen 35 gewerkte jaren (156 dagen/jaar) EN 7020 gewerkte dagen Automatisch vrijgesteld
63-64-65	Huidige regels	42 jaar loopbaan	104 gewerkte of gelijkgestelde dagen	Geen malus bij vervoegd pensioen
	Nieuwe regels (vanaf 2027)	42 jaar loopbaan	156 gewerkte of gelijkgestelde dagen	Indien geen 35 gewerkte jaren (156 dagen/jaar) EN 7020 gewerkte dagen
66	Huidige regels	Geboortjaar 1963 en ouder: geen loopbaanvoorwaarde Geboortjaar 1964 en jonger: 42 jaar loopbaan	104 gewerkte of gelijkgestelde dagen	Geen malus bij vervoegd pensioen
	Nieuwe regels (vanaf 2027)	Geboortjaar 1963 en ouder: geen loopbaanvoorwaarde Geboortjaar 1964 en jonger: 42 jaar loopbaan	156 gewerkte of gelijkgestelde dagen	Geen malus, mogelijkheid tot opbouw pensioenbonus Indien geen 35 gewerkte jaren (156 dagen/jaar) EN 7020 gewerkte dagen
67 en ouder	Huidige regels	Geen loopbaanvoorwaarde		Geen malus
	Nieuwe regels (vanaf 2027)	Geen loopbaanvoorwaarde		Geen malus, mogelijkheid tot opbouw pensioenbonus

PENSIOENBESPARING-JAMBON: WELKE IMPACT OP JE GELIJKGESTELDE PERIODES?

Wat zijn gelijkgestelde periodes?

Gelijkgestelde periodes zijn periodes waarvoor geen loon werd betaald, maar waarbij je wel pensioenrechten opbouwt. Traditioneel gaat het over periodes van onvrijwillige inactiviteit (denk aan ziekte en werkloosheid) en periodes van zorgarbeid (denk aan moederschapsrust en ouderschapsverlof).

Op welke manier tellen gelijkgestelde periodes mee voor de pensioenopbouw?

Elke gelijkgestelde periode wordt op een andere manier in rekening gebracht voor het pensioen. Afhankelijk van de periode is dat:

- Aan 'normaal fictief loon', d.w.z. pensioenopbouw op basis van het laatst verdiende loon voorafgaand aan de gelijkgestelde periode;
- Aan 'beperkt fictief loon', d.w.z. aan het gewaarborgd minimum jaarloon van €32.764,09 per jaar.

Welke besparingen voert Jambon door op gelijkgestelde periodes?

De besparing-Jambon grijpt aanzienlijk op de pensioengelijkstellingen in. Zijn plannen hebben een impact op zowat alle gelijkgestelde periodes. In onderstaande tabel staan die besparingen rood gearceerd. Alleen de gelijkstelling voor tijdelijke werkloosheid lijkt op dit moment gevrijwaard. De **belangrijkste besparing** van minister Jambon is de '**cap**' of de begrenzing van het aandeel gelijkstellingen. Vanaf 2031 mag dat **aandeel in de totale loopbaan maximaal 20%** bedragen. Bij overschrijding van die cap tellen die periodes niet langer mee voor de pensioenopbouw. Die 'cap' telt niet voor

ziektedagen, moederschapsrust en zorgverloven (zoals ouderschapsverlof), maar pakweg wel voor onvrijwillige werkloosheid en deeltijds werk met behoud van rechten. In het kader van de 'cap 20%' is het statuut van tijdelijke werkloosheid en de landingsbanen nog niet volledig uitgeklaard. Belangrijk, de 'cap 20% gelijkstellingen' geldt ook voor loopbaan jaren uit het verleden. Minister Jambon wijzigt dus de regels en cours de route.

Minister Jambon voert daarnaast **nieuwe 'werkvoorwaarden' of voorwaarden 'effectieve tewerkstelling'** in, namelijk voor de vrijstelling van de pensioenmalus en voor de nieuwe toegangspoort vervroegd pensioen na 42 jaar effectieve tewerkstelling. Voor de vrijstelling van de Jambonmalus tellen moederschapsrust en zorgverloven mee voor de werkvoorwaarde. Voor de nieuwe toegangspoort tot het vervroegd pensioen worden enkel dagen tijdelijke werkloosheid gelijkgesteld aan gewerkte dagen, en dus niet moederschapsrust en zorgverloven. De bestaande toegangsvoorwaarde voor het gewaarborgd minimumpensioen wordt versoepeld. Voortaan tellen ziekteperiodes integraal mee voor de voorwaarde 'effectieve tewerkstelling' van het minimumpensioen.

Tot slot geldt vanaf 1 februari 2025 als algemeen principe dat **periodes van werkloosheid en eindloopbaan** (SWT – landingsbaan) worden gelijkgesteld aan '**beperkt fictief loon**'. Enkel dagen tijdelijke werkloosheid en de eerste 312 dagen landingsbaan tot de wettelijke pensioenleeftijd blijven gelijkgesteld aan 'normaal fictief loon'. Let op, bij vervroegd pensioen zal de volledige niet-gewerkte periode in het kader van de landingsbaan gelijkgesteld worden aan beperkt fictief loon.

Voor pensioenberekening			Voor werkvoorwaarden			
	Huidige regels	Na besparing Jambon	Valt onder 'cap 20%'?***	Gewaarborgd minimumpensioen***	Pensioenmalus & bonus***	Vervroegd pensioen 42 jaar effectieve tewerkstelling?***
Deeltijds werk met behoud rechten	Met IGU*: normaal fictief loon**	Beperkt fictief loon	JA	NEE	NEE	NEE
	Zonder IGU: beperkt fictief loon** (1560 dagen) (vanaf 50 jaar: normaal fictief loon)					
Onvrijwillige werkloosheid	1ste jaar: normaal fictief loon Vanaf 2de jaar: beperkt fictief loon	Beperkt fictief loon	JA	NEE	NEE	NEE
Tijdelijke werkloosheid	Normaal fictief loon	Normaal fictief loon		JA	JA	JA
SWT ('brugpensioen')	Algemene regel = beperkt fictief loon Normaal fictief loon bij zwaar beroep of lange loopbaan	Beperkt fictief loon	JA	NEE	NEE	NEE
	Algemene regel = beperkt fictief loon Normaal fictief loon bij zwaar beroep & eerste 312 dagen vanaf 60ste verjaardag	Beperkt fictief loon bij vervroegd pensioen Bij werken tot de pensioenleeftijd: 312 dagen aan normaal fictief loon		NEE	NEE	NEE
Ziekte & invaliditeit / handicap / arbeidsongeval / beroepsziekte	Normaal fictief loon	Normaal fictief loon	NEE	JA	NEE	NEE
Moederschapsverlof & (thematische) zorgverloven (waaronder ouderschapsverlof)	Normaal fictief loon	Normaal fictief loon	NEE	JA	JA	NEE
Tijdskrediet met motief zorg	Normaal fictief loon Beperkt fictief loon bij voltijdse onderbreking vanaf 58 jaar	Normaal fictief loon Beperkt fictief loon bij voltijdse onderbreking vanaf 58 jaar	NEE	NEE (behalve palliatieve zorg & zorg voor gehandicapt kind)	JA	NEE
Tijdskrediet met motief opleiding	Normaal fictief loon Beperkt fictief loon bij voltijdse onderbreking vanaf 58 jaar	Normaal fictief loon Beperkt fictief loon bij voltijdse onderbreking vanaf 58 jaar	JA	NEE	NEE	NEE

*IGU = inkomensgarantie-uitkering
**'normaal fictief loon' d.w.z. op basis van het laatst verdiende loon voorafgaand aan gelijkgestelde periode;
'beperkt fictief loon' d.w.z. aan het gewaarborgd min. jaarloon van €32.764,09/jaar
***Dit geldt voor alle loopbaanjaren uit het verleden én de toekomst.